

JÄRFÄLLA KOMMUN
KOMMUNSTYRELSENS KANSLI

Kommunstyrelsen Ink 2001-02-26

Dnr 2001/152

Ks 37/010312
K 2001/010507

Dnr Kst 2000/157

Mål och strategi för Järfälla kommuns internationella arbete

KOMMUNLEDNINGSKONTORETS FÖRSLAG

till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

- 1 Mål och strategi för Järfälla kommuns internationella arbete fastställs
- 2 Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram förslag på eventuell samarbetspart/vänort

SAMMANFATTNING

Med anledning av en motion om vänortsutbyte har kommunfullmäktige givit kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningar och ändamål för ett sådant samarbete.

Vänortsutbytet är en del av kommunens internationella samarbete och kommunledningskontoret föreslår därför att kommunen först beslutar om mål och strategi för det internationella samarbetet och sedan tar ställning till frågan om eventuell samarbetspart/vänort.

Handlingar

- 1 Kommunledningskontorets skrivelse 2001-02-12
- 2 Förslag till Mål och strategi för Järfälla kommuns internationella arbete 2001-02-12
- 3 Kommunfullmäktiges beslut § 234/2000

BESKRIVNING AV ÄRENDET

Bakgrund

Vid sitt sammanträde den 23 oktober 2000 behandlade kommunfullmäktige en motion från Willy Holmqvist (s) med förslag om ett eventuellt vänortsutbyte för Järfälla kommun. Kommunfullmäktige beslutade att bifalla motionen samt att ge

kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningar och ändamål med ett eventuellt vänortssamarbete med en eller flera kommuner i Europa.

Analys/Överväganden

De svenska kommunerna har idag ett omfattande internationellt samarbete. Den snabba utvecklingen av de internationella kontakterna ställer i sin tur krav på bättre planering och prioritering för att ge önskvärt utbyte. Järfälla kommun har för närvarande ingen fastställd policy för sitt internationella samarbete.

Det behövs övergripande mål som långsiktigt beskriver det huvudsakliga syftet med de internationella kontakterna och vilken inriktning som ska prägla verksamheten. Vidare krävs en strategi som anger förutsättningar och riktlinjer för genomförandet av arbetet. I bifogad promemoria har förslag utarbetats. Det övergripande målet för det internationella arbetet föreslås vara att bidra till ökade kontakter mellan människor, kulturer och nationer i syfte att utveckla demokratin, främja tolerans och förståelse samt bidra till utveckling av kommunen.

Sedan mål och strategi för det internationella arbetet fastställs kan förslag om eventuell samarbetspart/vänort utarbetas och därefter prövas.

Ekonomiska konsekvenser

Det internationella arbetet ska bedrivas som en del av den ordinarie verksamheten och inom beslutade ekonomiska ramar. För vissa strategiska insatser, kommunövergripande projekt, utbildningsinsatser mm, bör behovet av särskilda centrala medel övervägas.

Slutsatser

Kommunledningskontoret föreslår att kommunen först fastställer mål och strategi för det internationella arbetet och därefter tar ställning till frågan om att utse eventuell samarbetspart/vänort.

Anders Major
Kommundirektör

Lars H Johansson
Kanslichef

JÄRFÄLLA KOMMUN
KOMMUNSTYRELSENS KANSLI

Ink 2001-02-26

Dnr 2001/157

Dnr Kst 2000/157

Mål och strategi för Järfälla kommuns internationella arbete

Sammanfattning

Den snabba utvecklingen av de internationella kontakterna ställer krav på tydlig planering och prioritering för att ge önskvärt utbyte. I mål och strategi för Järfälla kommuns internationella arbete beskrivs det huvudsakliga syftet med verksamheten samt förutsättningar och riktlinjer för genomförandet. Gällande mål och strategi ska sedan ligga till grund för eventuellt val av samarbetspart/vänort.

Bakgrund

De svenska kommunerna har idag ett omfattande internationellt samarbete. Till de traditionella vänortskontakterna i främst Norden har fogats nya vänorter och samarbetsparter inte bara i Europa, utan också i övriga delar av världen. Den snabba utvecklingen av de internationella kontakterna ställer krav på bättre planering och prioritering för att arbetet ska ge önskvärt utbyte.

Järfälla kommun har för närvarande ingen av kommunfullmäktige fastställd policy för sitt internationella samarbete. För åren 1996-98 har kommunen haft en särskild EU-policy. Avsaknaden av policy har dock inte hindrat företrädare för olika verksamhetsområden i kommunen från att ha olika internationella kontakter och utbyten.

Med anledning av en motion angående vänortssamarbete har kommunfullmäktige beslutat att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna och ändamålet med ett sådant samarbete. Vänortssamarbetet kan ses som en del av kommunens internationella samarbete. Kommunledningskontoret föreslår att kommunen först beslutar om mål och strategi för det internationella arbetet och sedan tar ställning till frågan om eventuell vänort.

I samband med diskussionerna om vänorter har förslag väckts om att även etablera vänortssamarbete med orter inom Sverige. Järfälla kommun samarbetar sedan länge med olika kommuner kring olika projekt. Exempel på detta är det så kallade "Nyckelhålsprojektet" i samarbete med bl a Nacka och Täby och det nyligen inledda samarbetet med Kista. Denna typ av samarbete kräver inte någon formell status i form av vänort, utan det kan mycket väl genomföras som avgränsade projekt.

Mål och inriktning

Det övergripande målet för kommunens internationella arbete är att bidra till ökade kontakter mellan människor, kulturer och nationer.

- *Bidra till att utveckla och stärka demokratin*
- *Främja tolerans och förståelse mellan olika människor och nationer*
- *Bidra till att utveckla kommunen genom impulser och kunskaper utifrån*

Arbetet ska inriktas på att

- *Bidra till att utveckla den egna organisationen*
- *Öka kunskapen om EU, dess verksamhet och program bland annat i avsikt att kunna finna intressanta samarbetsprojekt och söka projektmedel*
- *Öka de kommunanställdas språkkunskaper och kunskaper om och förståelse för andra kulturer*
- *Genom internationella kontakter bidra till att förnya och utveckla näringslivet i kommunen*

Strategi

Strategien har till uppgift att ange förutsättningar och riktlinjer för genomförandet av verksamheten. De snabba förändringarna i vår omvärld gör att strategien hela tiden måste omprövas avseende hur och med vilka vi ska samarbeta.

- *Det internationella arbetet ska genomföras som en del av den ordinarie verksamheten både organisatoriskt och ekonomiskt*
- *Järfälla kommun ska dels på egen hand och dels tillsammans med närings- och organisationslivet, andra kommuner, regionala parter m fl, aktivt arbeta för att utveckla internationella kontakter och allianser inom för kommunen viktiga områden*
- *Verksamheten ska så långt som möjligt direkt engagera medborgarna, närings- och organisationslivet och företrädare för kommunens olika verksamhetsområden*
- *Kommunen ska i första hand stimulera och stödja det internationella samarbetet och endast i mindre omfattning engagera sig i det praktiska arbetet*
- *Järfälla ska i första hand samarbeta med kommuner inom EU och som konkret förväntas kunna bidra till ett långsiktigt mervärde för kommunens utveckling*
- *Kommunens internationella arbete ska vara projektnriktat med tydliga mål och avgränsningar samt planeras utifrån möjligheterna att söka bidrag eller annat stöd*

Intresseområden

Exempel på områden som kan vara intressanta för internationellt samarbete

- Utbildning och kultur
- Barn och ungdom
- Äldre och handikapp
- Näringsliv och arbetsmarknad
- Samhällsplanering, kommunikationer och boende
- Socialt arbete och integration
- Jämställdhet
- Miljö
- Ny teknik

Profil på samarbetet

Utgångspunkten för kommunen vid val av samarbetspart ska vara att nya relationer mera stimuleras av konkreta samverkansprojekt än val av ort. Arbetet måste därför kunna utvecklas genom avgränsade samarbetsavtal utan att en formell vänortsrelation först etableras.

Val av samarbetspart/vänort

Beslut om officiell samarbetspart/vänort fattas av kommunfullmäktige. Beslut om mindre samarbetsprojekt fattas av resp nämnd. Enligt strategien ska Järfälla söka samarbetspart som förväntas kunna bidra till ett långsiktigt mervärde för kommun.

Därutöver kan följande kriterier vara vägledande:

- Kommuner med 50 - 100 000 invånare
- I första hand inom EU, men EU:s ansökarländer kan också komma i fråga
- Storstadsregion
- Liknande struktur när det gäller samhälls- och näringsliv
- Ska ge möjlighet till benchmarking
- Redan etablerade kontakter ska beaktas
- Engelska ska helst vara arbetsspråk

Samordning med andra kommuner m fl

I dagens internationella samarbete poängteras regionernas betydelse. I Stockholms län har två tredjedelar av kommunerna någon form av etablerat utbyte med en eller flera vänorter. Järfälla bör därför söka samordna sitt internationella arbete med andra kommuner i länet, kommunförbundets länsavdelning m fl. Den nyligen träffade överenskommelsen om fördjupat samarbete med Kista kan också vara en bra utgångspunkt för en sådan utveckling.

Organisation

Det internationella samarbetet ska ses som en naturlig del av verksamheten och planeras och genomförs inom ramen för ordinarie organisation och budget. Det betyder att nämnders och styrelsers roller inte är annorlunda för detta område än för andra verksamhetsområden. Inom varje nämnd och styrelse bör det finnas en person med ansvar för övergripande samordning av det internationella arbetet.

- *Kommunfullmäktige* - Fastställer mål och strategi för kommunens internationella arbete samt beslutar om officiell samarbetspart/vänort

- *Kommunfullmäktiges presidium* - Företräder kommunen vid internationell representation på övergripande politisk nivå
- *Kommunstyrelsen* - Svarar för strategisk ledning och samordning av det internationella arbetet. Ansvarar för uppföljning av mål och strategier för kommunens internationella arbete. Fastställer regler för resor utom landet. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för kommunens EU-samordning.
- *Nämnderna* - Ansvarar för planering, beslut och genomförande inom resp verksamhetsområde. Nämnderna ska i sina verksamhetsplaner ange mål och omfattning för sitt internationella arbete. Ansvarar för uppföljning inom sitt verksamhetsområde.

Handlingsplan

Det internationella arbetet ska ingå som en del av resp nämnds årliga verksamhetsplan. Syftet med planeringen är att samordna arbetet på kommun- och nämndnivå. För den kommunövergripande nivån föreslås följande handlingsplan för 2001.

- Inventering av internationella projekt som kommunen är engagerad i
- Kartläggning av de anställdas språkkunskaper
- Förslag till program för språkutbildning för kommunens personal
- Inventera olika EU-projekt och undersöka möjligheterna till bidrag
- Benchmarking hos andra kommuner och organisationer
- Förslag om eventuell samarbetspart/vänort
- Beslut om samarbetspart/vänort
- Planering inför budget 2002
- Förslag och beslut om handlingsplan 2002

Ekonomi

De nämnder som arbetar med internationella kontakter förutsätts själva svara för sina kostnader. För vissa strategiska insatser, förvaltningsövergripande projekt, utbildningsinsatser mm kan det finnas behov av centrala medel som disponeras av kommunstyrelsen. Inför 2002 ska nämnderna planera och vid behov avsätta medel för det internationella arbetet. Det bör observeras att EU-projekten vanligen förutsätter en egen ekonomisk insats för att bli berättigade till stöd.

Uppföljning och utvärdering

Det internationella samarbetet uppfattas ibland ha en hög "trivsselfaktor" där själva nyttan kan ifrågasättas. Det är därför viktigt att arbetet, på samma sätt som inom andra verksamhetsområden, kännetecknas av tydliga mål och resultat.

I strategien för det internationella arbetet i Järfälla slås det fast att arbetet ska vara projekt- och resultatinkänt. Det är därför viktigt att ansvariga nämnder och styrelser följer upp och utvärderar verksamheten som en integrerad del av sin totala verksamhet. Arbetet ska genomföras i enlighet med de anvisningar som lämnas för uppföljning och utvärdering av verksamheten i övrigt och ligga till grund för planering och beslut om framtida insatser.